

Radboud Universiteit

Bachelor scriptie

Hoe common ground verondersteld wordt in navertellingen
van de Perenfilm

Bachelor thesis

Assumptions of common ground in Pear Stories

Marije van Heerde

Studentnummer: 1044332

Marije.vanheerde@student.ru.nl

0619014421

Begeleider: Linde van Schuppen

Hoe common ground verondersteld wordt in navertellingen van de Perenfilm

Samenvatting

In dit onderzoek wordt gekeken naar de veronderstelling van common ground in navertellingen van de Perenfilm. Er wordt onderzocht in welke mate mannen en vrouwen van verschillende leeftijden bij het navertellen van de Perenfilm bezig zijn met de luisteraar en dus met common ground. Dit wordt gemeten aan de hand van het aantal discours partikels dat de participanten gebruiken in hun navertelling. De onderzoeksvraag van het huidige onderzoek is: in hoeverre veronderstellen mannen en vrouwen van verschillende leeftijden common ground bij het navertellen van de Perenfilm? De bijbehorende hypothesen zijn:

Hypothese 1: Bij de oudere participanten zal er een verschil in het gebruik van discours partikels en dus de veronderstelling van common ground te zien zijn tussen mannen en vrouwen, namelijk dat deze door de vrouwelijke participanten meer gebruikt worden;

Hypothese 2: Bij de jongere participanten zal er weinig tot geen verschil zijn in het gebruik van discours partikels en dus de veronderstelling van common ground te zien zijn tussen mannen en vrouwen.

Er hebben 56 participanten deelgenomen aan dit experiment waarbij zij allen de Pear Film (Chafe, 1980) te zien kregen. De navertellingen van de participanten over de Perenfilm werden vervolgens geanalyseerd op het gebruik van discours partikels.

Uit de resultaten blijkt dat er geen significante verschillen zijn in het gebruik van discours partikels tussen de oudste en de jongste groep participanten en ook niet tussen de mannen en de vrouwen. Wel zijn er significante verschillen gevonden tussen de mannen en vrouwen uit de middelste leeftijdsgroep en tussen de participanten uit de jongste en middelste leeftijdsgroep. De effectsterkte van deze resultaten is laag en kan daarmee niet gegeneraliseerd worden voor de gehele populatie. Wel kan gesteld worden dat de stereotypen over communicatieverschillen tussen mannen en vrouwen met betrekking tot affectief taalgebruik in dit huidige onderzoek niet gevonden zijn.

Introductie

Al vele jaren zijn taalwetenschappers bezig met het vinden van een antwoord op de vraag of mannen en vrouwen een andere taal spreken. Hierbij gaat het volgens onderzoekers niet om welke taal zij spreken, maar hoe zij deze spreken (Mulac, Bradac & Gibbons, 2001). Met name de wat oudere onderzoeken bevestigen de stereotypen die bestaan over de verschillen in communicatie tussen mannen en vrouwen. Volgens onderzoek van Haas (1979) zijn er grote verschillen tussen mannen en vrouwen in waarover zij praten en hoe zij praten. Zo zouden mannen meer over sport, geld en werk praten en zouden daarvoor directere en grovere taal gebruiken. Vrouwen zouden daarentegen meer over hun gezin en familie praten en hun taalgebruik zou beleefder zijn en meer op gevoel gericht, affectief taalgebruik.

Maar ook in het heden, vooral in artikelen over vrouwen op de werkvloer, worden de verschillen met betrekking op het taalgebruik van mannen en vrouwen breed uitgelicht. Vrouwen zouden bijvoorbeeld beleefder spreken, zich vaker verontschuldigen en meer rekening houden met hun gesprekspartner dan mannen doen. Het boek 'Mannen komen van Mars, Vrouwen van Venus' (Gray, 1995) wordt daarbij vaak aangehaald om de verschillen te verklaren, ook al is dit tegenwoordig vrij achterhaald idee (Naezer, 2007).

Verscheidene recente onderzoeken laten namelijk zien dat deze ideeën inmiddels al lang niet meer kloppen. Taalwetenschapper Ingrid van Alphen (Universiteit van Amsterdam, 2016) geeft aan dat als er überhaupt nog verschillen bestaan in taalgebruik van mannen en vrouwen, dit vaak verklaard kan worden door hoe zij gesocialiseerd zijn. Meisjes wordt op jonge leeftijd aangeleerd dat zij altijd lief moeten zijn, terwijl van jongens verwacht wordt dat zij stoer zijn. Volgens Maltz en Borker (1982) zou dit een cultureel fenomeen zijn dat door sociale constructen in stand wordt gehouden. Eén van hun verklaringen hiervoor is dat veel van wat mensen leren over interpersoonlijke communicatie zij leren van leeftijdsgenootjes van dezelfde sekse. Meisjes leren gesprekken voeren en sociale skills door met andere meisjes te praten, jongens leren dit door met andere jongens te praten. Maltz en Borker (1982) omschrijven dit als het leren van de 'gender-specifieke-cultuur'. Zij stellen dat jongens en meisjes de taal op een verschillende manier leren, door de verschillende sociale context waarin zij hun gespreksvaardigheden ontwikkelen. De stijlen van taal die zij aanleren zijn stereotype masculien bij de jongens en feminien bij de meisjes.

Het is echter zo dat de waarden van oudere generaties zoals de Babyboomers anders zijn dan die van jongere generaties zoals generatie X (Lyons, Duxbury, & Higgins, 2005). Omdat de eerder genoemde onderzoeken, waarin de stereotype verschillen in communicatie tussen mannen en vrouwen werden aangetoond, vrij gedateerd zijn, kan worden aangenomen dat deze verschillen inmiddels verandert zijn. Voor de jongere generaties is het namelijk een minder groot taboe om als vrouw traditioneel masculiene waarden zoals macht en status belangrijk te vinden en ook wordt het niet meer als raar gezien om als man de traditioneel feminiene waarden als generositeit en zorgzaamheid belangrijk te vinden. Deze shift in waarden kan ook geleid hebben tot een shift in taalgebruik. Het is wel van belang om hierbij te vermelden dat dit soort stereotypen nog steeds heel aanwezig zijn en mensen zich er nog steeds door beperkt voelen, al dan niet in mindere mate dan bij eerdere generaties.

Ook waren de verwachtingen over meisjes en jongens vroeger veel meer uitgesproken dan nu. In het heden proberen veel ouders steeds meer weg te blijven van deze gesocialiseerde gender verschillen. Om die reden is het interessant om te kijken of die verschillen in taalgebruik nog zichtbaar zijn en of dat bij de oudere generaties nog (meer) te zien is.

Hoewel generaties altijd met de tijd mee bewegen, zitten er wel degelijk verschillen in de belangrijkste persoonlijke waarden van de generaties (Venter, 2017). Een generatie is volgens Venter (2017) een groep mensen uit dezelfde leeftijdsgroep, die doordat zij dezelfde grote gebeurtenissen (oorlog, financiële crisis, opkomst van technologieën, etc.) hebben meegemaakt gedeelde waarden hebben.

In het huidige onderzoek zou het kunnen zijn dat het generatieverschil tussen de participanten terug te zien is in hun taalgebruik. Lyons, Duxbury en Higgins (2005) gaven aan dat bij de oudere generaties nog een duidelijker onderscheid te zien is bij mannen en vrouwen in masculiene en feminiene waarden en dat dit bij generatie Z steeds meer is vervaagd.

Om een beter inzicht te krijgen in het taalgebruik van mannen en vrouwen zal in het huidige onderzoek gekeken worden naar *common ground*. In een gesprek vindt er constant interactie plaats tussen twee of meer deelnemers. Deelnemers in een zo'n interactie dienen en bepaalde achtergrondkennis te delen, hun gemeenschappelijke kennis. Ook gedurende het gesprek wordt hieraan meer kennis toegevoegd door de participanten. Al deze gezamenlijke kennis wordt de *common ground* genoemd (Blackwell, 2009). Hierop wordt een gesprek gebouwd.

Common ground is een dynamisch proces waarbij alle participanten betrokken zijn, zij zullen de *common ground* onderhouden door deze aan te vullen, aan te passen of tegen te spreken (Lee, 2001). Op bepaalde momenten in een gesprek zullen de deelnemers bij elkaar checken welke kennis

de ander heeft en welke zijzelf om erachter te komen wat hun gedeelde kennis is (Ensink & Sauer, 2003). In het huidige onderzoek zal gekeken worden hoeveel een participant rekening probeert te houden met de luisteraar, in dit geval de onderzoeker. Of iemand wel of niet bezig is met de luisteraar en dus met common ground valt onder affectief taalgebruik (Maltz en Borker 1982), wat volgens de eerder benoemde stereotypen voornamelijk door vrouwen gebruikt zou worden.

Om het taalgebruik van mannen en vrouwen te vergelijken wordt in het huidige onderzoek de Pear film van Chafe (1980) gebruikt. Om te onderzoeken hoe mensen woorden geven aan hun ervaringen en hierover later navertellen ontwikkelde Chafe in 1980 The Pear Film. In het huidige onderzoek zal daar informeel naar verwezen worden als de Perenfilm. De Perenfilm is een korte film zonder dialoog, waar een reeks gebeurtenissen in plaatsvindt (zie bijlage 1 voor een uitgebreide omschrijving). Het is een makkelijk te interpreteren film voor mensen van verschillende culturen. Sinds 1980 is deze film door diverse onderzoekers waaronder Tannen (1984), Boudreau en Chapman (2000) en Blackwell (2009) gebruikt om verder onderzoek te doen naar navertellingen over dezelfde gebeurtenis.

In het onderzoek van Tannen (1980) vond zij een verschil in navertellingen tussen Grieken en Amerikanen. Het leek er op dat de Amerikanen zichzelf wilden presenteren als verfijnde filmkijkers die goed in staat waren gebeurtenissen te onthouden, terwijl de Grieken zichzelf wilden presenteren als goede verhalenvertellers en meer als jury van menselijk gedrag. Deze variatie in de navertellingen zou volgens Tannen (1980) te verklaren zijn door de cultuurverschillen tussen de Grieken en de Amerikanen. De mogelijke gender-en generatieverschillen in het huidige onderzoek kunnen op eenzelfde wijze onderzocht worden.

In verder onderzoek met de Perenfilm werden door Tannen (1984) verschillende frames gevonden van waaruit mensen vertelden over de film. De term *frame* wordt in dat onderzoek uitgelegd als combinaties van verwachtingen die gerelateerd zijn aan specifieke aspecten van de context en content van het gesprek. Die verwachtingen of associaties zijn gebaseerd op eerdere ervaringen. In een conversatie zal altijd een frame ontstaan, dit is de overkoepelende setting van de conversatie (Tannen, 1984).

De drie frames waar Tannen (1984) onderscheid in maakt zijn het *storytelling frame*, het *film frame* en het *film-viewer frame*. Deze frames zijn ook duidelijk terug te zien in het onderzoek van Tannen (1984) en later Blackwell (2009). Het storytelling frame is terug te zien bij mensen die tijdens het navertellen van de film de assumptie hebben dat de onderzoeker een luisteraar is die de film misschien voor zijn of haar eigen plezier zou bekijken (Tannen, 1984). De participant zal zich in dat geval meer focussen op het navertellen van de verhaallijn van de film, om het zo interessant mogelijk te maken.

Het film frame wordt gevonden wanneer een participant duidelijk in de navertelling terug laat komen dat het een film betreft waarover zij vertellen, bijvoorbeeld doordat zij commentaar geven op het gebruik van de camera en geluidseffecten of op de acteurs en de setting van de film.

Het film-viewer frame zie je volgens Tannen (1984) terug wanneer de participant van het onderzoek vanuit zijn of haar eigen perspectief over de gebeurtenissen in de film verteld. De eigen verwachtingen van de participant worden benoemd, niet alleen over de film, maar waardoor wordt benadrukt dat de participant iemand is die de film heeft bekeken (Blackwell, 2009).

In het huidige onderzoek is het van belang om de frames die uit de onderzoeken van zowel Tannen (1984) als die van Blackwell (2009) naar voren kwamen mee te nemen. Hoeveel een participant bezig is met common ground zou namelijk gemedieerd of gemodereerd kunnen worden door in welk frame een participant zich bevindt.

Blackwell (2009) keek in haar onderzoek naar Spanjaarden. Zij vergeleek de navertellingen van de Spanjaarden met die van de Grieken en de Amerikanen uit het onderzoek van Tannen (1980). Hierbij vond zij dat de eerder opgedane kennis van de participanten bijdraagt aan de manier waarop zij het verhaal navertellen. Zo zullen mensen die opgegroeid zijn op het platteland, wanneer zij over de Perenfilm vertellen, het eerder hebben over een 'boer' die aan het 'oogsten' is dan mensen die in een stad zijn opgegroeid. Hun voorgeschiedenis is dus terug te horen in bepaalde woorden die zij gebruiken wanneer zij over de film vertellen. Het is fascinerend dat de woorden die mensen kiezen om hun gedachten aan iemand te vertellen een onbewuste reflectie zijn van hun achtergrond en de structuren die in hun denken door die achtergrond zijn gevormd (Blackwell, 2009).

Waar in de Pear Stories van de Amerikaanse en Griekse participanten uit het onderzoek van Tannen (1980) een duidelijk onderscheid te maken was in het frame van waaruit de deelnemers het verhaal vertelden, bevatten de verhalen van de Spaanse participanten uit het onderzoek van Blackwell (2009) veel meer een mix van frames. De Spaanse participanten leken meer en sneller te wisselen tussen de verschillende frames in de navertelling van de Perenfilm dan de Grieken en Amerikanen.

Niet alleen bij het vergelijken van culturen is de Perenfilm interessant. De film kan ook ingezet worden voor onderzoek naar ontwikkeling van kinderen met een taalachterstand. Boudreau en Chapman (2000) toonden met hun onderzoek, waarvoor zij ook de Perenfilm gebruikten, aan dat mensen met het syndroom van Down meer begrip hadden van interpersoonlijke relaties dan kinderen van dezelfde mentale leeftijd. Deze resultaten lieten iets anders zien dan tot die tijd gedacht werd en is daarmee een belangrijk onderzoek.

Bij de navertellingen van de Perenfilm zijn er ook verschillen te zien bij de participanten die wel of niet bezig zijn met de common ground. Wanneer de verteller meer bezig is met zichzelf en hij of zij denkt dat zij deelnemen aan een geheugentest zijn zij minder bezig met de luisteraar (Tannen, 1980). Andere participanten vinden het belangrijker om een boeiend verhaal te vertellen en doen hun best om de luisteraar bij het gesprek te betrekken, zij zijn in dat geval meer bezig met common ground.

Dat controleren van de common ground, om te kijken of twee gesprekspartners nog wel op één lijn zitten, wordt onder andere gedaan met behulp van *discours partikels*. Dit zijn een soort controlewoorden om te benadrukken dat de uitgewisselde kennis zich in de common ground bevindt, om te vragen of de ander het eens is met dat dit common ground is of om kennis toe te voegen aan de common ground (Aijmer & Simon-Vandenberg, 2003). Discours partikels hebben een belangrijke functie als het gaat om de organisatie van de conversatie (Blakemore, 2004). In het Nederlands zijn dit woorden als *inderdaad* en *eigenlijk* (van Bergen & Bosker 2018), *nou* (Aijmer & Simon-Vandenberg, 2003), *toch* en *wel* (Hogeweg, 2011), *trouwens*, *immers*, *maar*, *dus* en *natuurlijk*. Het gebruik van deze woorden geeft aan dat een spreker bezig is om de common ground tussen zichzelf en de luisteraar te bouwen en te modereren. De assumptie is dat wanneer zij geen of minder rekening te houden met de luisteraar, zij minder van dit soort partikels zullen gebruiken (van Bergen & Bosker 2018).

Het doel van de huidige studie is om te kijken wat iemands veronderstelling is van common ground bij het navertellen van de Perenfilm en of hier een verschil in bestaat tussen mannen en vrouwen van verschillende leeftijden. Aan de hand van het onderzoek van Haas (1979) en Lyons, Duxbury en Higgins (2005) zouden met name vrouwen van de oudere generatie affectief taalgebruik in hogere mate gebruiken dan mannen, wat zou kunnen aangeven dat zij meer bezig zijn met de luisteraar. Door aan de hand van discourse particles te kijken hoe veel participanten bezig zijn met

common ground in de navertelling van de Perenfilm kan een uniek inkijkje geven hoe veel participanten bezig zijn met de ander, in dit geval de luisteraar.

De onderzoeksvraag die hier logischerwijs uit voortvloeit is dan ook: in hoeverre veronderstellen mannen en vrouwen van verschillende leeftijden common ground bij het navertellen van de Perenfilm? De bijbehorende hypothesen zijn:

Hypothese 1: Bij de oudere participanten zal er een verschil in het gebruik van discours partikels en dus de veronderstelling van common ground te zien zijn tussen mannen en vrouwen, namelijk dat deze door de vrouwelijke participanten meer gebruikt worden;

Hypothese 2: Bij de jongere participanten zal er weinig tot geen verschil zijn in het gebruik van discours partikels en dus de veronderstelling van common ground te zien zijn tussen mannen en vrouwen.

Methode

Om antwoord te geven op de onderzoeksvraag is er een experiment uitgevoerd.

Materiaal

Voor dit experiment werd gebruik gemaakt van de Pear Film van Chafe (1980). Deze film werd ontwikkeld om makkelijk te interpreteren te zijn door mensen van verschillende culturen (Blackwell, 2009). In de film vindt een reeks gebeurtenissen plaats, maar er is geen dialoog. De gebeurtenissen die plaats vinden zijn allen in de film geplaatst met de intentie om beschrijvingen van verschillende events door de participanten uit te lokken. De film begint met een shot van het landschap waarin de film zich afspeelt en dan wordt er een man in beeld gebracht die peren aan het plukken is. Er komt een man met een geit voorbij lopen en vervolgens komt er een jongetje aanfietsen die een mand peren meeneemt. Het jongetje fietst weg en een meisje komt hem tegemoet. Het jongetje verliest zijn hoed en komt met de peren ten val waardoor alle peren over de grond verspreid liggen. Drie jongetjes helpen hem de peren op te rapen en daarna vervolgen zij allemaal hun weg weer. De drie jongens vinden de hoed van de eerste jongen en deze geven ze aan hem terug, daar krijgen ze alle drie een peer voor terug. De drie jongens lopen met peren langs de perenplukker die net ziet dat hij een mand met peren mist. Voor een uitgebreide omschrijving van de film door Blackwell (2009) zie bijlage 1.

De participanten van de onderzoeken van zowel Chafe als de vele vervolgonderzoeken werden door de onderzoekers gevraagd om de film te bekijken en vervolgens na te vertellen wat er in de film gebeurde. De verschillende navertellingen werden met elkaar vergeleken om zo meer inzicht in de menselijke gedachtewereld te krijgen. Volgens Chafe (1980) kan dit namelijk voor een klein deel afgelezen worden uit de woorden die mensen kiezen om over een gebeurtenis te vertellen. Er werd gekozen voor een film waarin niet gesproken werd om er zo achter te komen hoe mensen woorden gaven aan een non-verbale ervaring (Blackwell, 2009).

Er is in het huidige onderzoek gekozen om de Perenfilm te gebruiken om zo het taalgebruik van mannen en vrouwen van verschillende leeftijden goed te kunnen vergelijken. Door ze allemaal dezelfde film te laten zien kon goed vergeleken worden welke woorden de participanten uitkozen om te gebruiken in hun navertelling.

Alle deelnemers van het huidige experiment kregen dezelfde film te zien. Er was geen verschil in de vragen die hen ervoor en erna gesteld werden. De deelnemers werd na het kijken van de film de volgende vraag gesteld: "Kun je me vertellen over de gebeurtenissen in de film die je zojuist hebt gezien, alsof ik de film nog niet gezien heb?". Dit kwam overeen met eerder onderzoek van Chafe (1980), Boudreau en Chapman (2000) en Blackwell (2009). Het interview werd opgenomen en later getranscribeerd. In de getranscribeerde teksten werden alle gebruikte discours partikels gecodeerd.

De data van het huidige onderzoek is verzameld door vier onderzoekers, onder leiding van Linde van Schuppen. Deze onderzoekers zijn Eline de Valk, Inge van Hunnik, Romy Bootsvelde en Marije van Heerde.

Proefpersonen

Er hebben 56 participanten deelgenomen aan het experiment. De groep bestond uit 25 mannen (44,6%) en 31 vrouwen (55,4%). De gemiddelde leeftijd van de participanten was ongeveer 44 jaar ($M = 43.98$, $SD = 2,08$).

Voor dit onderzoek zijn de participanten opgedeeld in drie leeftijdsgroepen. De participanten van 20 tot en met 36 jaar zaten in de eerste groep en bestond uit 23 mensen waarvan 11 man en 12 vrouw, dit was 41.1% van de participanten. In de tweede groep zaten alle participanten van 37 tot en met 53 jaar en bestond uit 13 mensen waarvan 6 mannen en 7 vrouwen. Deze groep bestond uit 23.2% van de participanten. In de laatste groep zaten alle participanten van 54 tot en met 71 jaar. Deze groep bestond uit 20 mensen waarvan 8 man en 12 vrouw, dit was 35.7% van de participanten.

Er is gezamenlijk met de mede-onderzoekers van het huidige onderzoek besloten om de participanten in 3 leeftijdsgroepen op te delen, zodat deze groepen in ieder onderzoek gebruikt konden worden. Bij de verdeling is ervoor gekozen om het aantal jaren per groep (17 jaar) gelijk te houden. Hierdoor werd de middelste leeftijdsgroep iets kleiner. De gelijke verdeling over de verschillende leeftijden werd door de onderzoeksgroep als belangrijker geacht. In het huidige onderzoek wordt met name gekeken naar de verschillen tussen de genders en de verschillen tussen de jongste en de oudste groep.

Tabel 1. Onderverdeling van participanten in verschillende leeftijdsgroepen.

Leeftijdsgroep	Man	Vrouw	Totaal	%
20 t/m 36 jaar	11	12	23	41.1%
37 t/m 53 jaar	6	7	13	23.2%
54 t/m 71 jaar	8	12	20	35.7%

De participanten zijn vanuit het persoonlijke netwerk van de onderzoekers gerekruteerd. Iedere onderzoeker verzamelde ongeveer 15 participanten en interviewde ongeveer 15 participanten aangedragen door de andere onderzoekers. Doordat de participanten uit het persoonlijke netwerk van de onderzoekers kwamen is de demografie van de onderzoeksgroep terug te brengen naar Amsterdam en omstreken, Deventer en omstreken en Nijmegen en omstreken, met wat uitschieters naar andere delen van het land.

Onderzoeksontwerp

Zoals in het theoretisch kader omschreven is de Perenfilm is al door verscheidene onderzoekers gebruikt om te kijken hoe mensen gebeurtenissen navertellen. Het experiment werd in alle gevallen op een soortgelijke manier uitgevoerd, namelijk, de participanten werd gevraagd een film (de Perenfilm) te bekijken en er vervolgens over te vertellen.

Zoals eerder aangegeven was er in dit experiment maar één conditie. Alle participanten kregen dezelfde film, de Perenfilm, te zien en werd vervolgens gevraagd om te vertellen wat zij gezien hadden. Er is dus sprake van een binnenproefpersoonontwerp.

Instrumentatie

In dit onderzoek werd door middel van het coderen van de door de participanten gebruikte discours partikels gekeken of en hoeveel zij bezig waren met de luisteraar en dus met het veronderstellen van common ground in de navertelling van de Perenfilm. De data van de

participanten werd opgedeeld in clauses (zinsdelen). Hoe de transcripten opgedeeld werden in clauses en wat in deze situatie de definitie van een clause was, werd in samenspraak met Linde van Schuppen en de mede-onderzoekers als volgt geformuleerd:

Een clause is een (deel) van een zin dat een werkwoord (of persoonsvorm) of een ellips bevat. Ook wanneer een zin een samentrekking is van twee losse zinnen wordt dit opgedeeld in twee losse clauses.

Per clause wordt vervolgens gekeken of één van de onderstaande discours partikels in de clause voorkomt. Omdat de lengte van iedere navertelling zal variëren zal de ratio van het aantal gebruikte discours partikels per navertelling berekend worden. Er werd in dit onderzoek van uit gegaan dat hoe meer woorden iemand gebruikt om het gesprek te organiseren, discours partikels, hoe meer degene bezig is met de common ground. Volgens het onderzoek van Aijmer en Simon-Vandenbergen (2003) zijn discours partikels namelijk een soort controlewoorden om de common ground te toetsen, benadrukken of uit te breiden. De lijst hieronder werd gebruikt om de discours partikels te coderen. Deze woorden zijn gekozen op basis van wetenschappelijk onderzoek van Bergen en Bosker (2018), Aijmer en Simon-Vandenbergen (2003) en Hogeweg (2011) zoals in het theoretisch kader omschreven en in samenspraak met Linde van Schuppen. Dit is geen uitsluitende lijst, maar er is gebruik gemaakt van de discours partikels die veel gebruikt worden in de Nederlandse taal.

Nou
Eigenlijk
Inderdaad
Immers
Toch
Maar
Trouwens
Wel
Dus
Natuurlijk

Procedure

Het experiment is wegens Covid-19 online afgenomen via SurfVideo in de thuissituatie van de participant. Het experiment werd individueel afgenomen en niet in groepsverband. De onderzoekers verzamelden de proefpersonen zelf, 4 onderzoekers verzamelden ongeveer 15 participanten en interviewden ongeveer 15 andere participanten per persoon. De interviewers kenden de deelnemers van het experiment die zij zelf interviewden dus niet. De deelnemers van het onderzoek gaven door middel van het invullen van een online consentformulier en vragenlijst van de Radboud Universiteit (zie bijlage 2) toestemming om deel te nemen aan het onderzoek.

Bij de aanvang van het experiment werd een korte uitleg gegeven over wat de participanten gingen doen tijdens het experiment, hierbij werd geprobeerd om de participanten zo min mogelijk te sturen. Zij werden gevraagd om de Perenfilm te bekijken. Er werd duidelijk aangegeven dat de participanten pas na het bekijken van de film, hierover hoeven na te vertellen. Ook werd de leeftijd en het gender van de participant werd genoteerd. Na het kijken van de film werden de participanten gevraagd om te vertellen over de gebeurtenissen in de film aan de hand van de volgende vraag: “Kun je me vertellen over de gebeurtenissen in de film die je zojuist hebt gezien, alsof ik de film nog niet gezien heb?”.

Statistische toetsing

Er is een χ^2 -toets uitgevoerd om te kijken of er een significant verband was tussen geslacht en het gebruik van discours partikels en daarmee dus de veronderstelling van common ground. Dezelfde toets werd uitgevoerd om te kijken of er een significant verband bestond tussen leeftijd en het gebruik van discours partikels. Hier werden de drie leeftijdsgroepen met elkaar vergeleken. Dit werd gedaan om te kijken of er een verband was tussen het leeftijd van de participanten en het veronderstellen van common ground. Wanneer er een significant verband werd gevonden werd met de Cramer's V getoetst wat de effectsterkte van dit verband was.

Als laatst werden er een aantal χ^2 -toetsen uitgevoerd om te kijken of er per leeftijdsgroep een significant verband bestond in het gebruik van discours partikels tussen mannen en vrouwen. Ook hier werd gebruik gemaakt van een Cramer's V toets om de effectsterkte te toetsen.

Resultaten

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden en de hypothesen de toetsen is een experiment uitgevoerd, welke is getoetst met verschillende χ^2 -toetsen. De resultaten die hieronder te zien zijn komen voort uit transcripten van de navertelling over de Perenfilm van 56 participanten.

Uit de χ^2 -toets tussen Geslacht en het gebruik van Discours Partikels bleek in dit onderzoek geen significant verband te bestaan ($\chi^2 (1) = 3.10, p = .078$). Bij de mannelijke participanten bevatte 13.8% van de zinsdelen discours partikels, bij de vrouwelijke participanten was dit 15.8%. Dit verschil is niet significant. Wat in tabel 2 wel opvalt is dat het totaal aantal clauses bij de mannelijke participanten een stuk lager ligt, met een totaal van 1246 clauses ($M = 49.88$), dan bij de vrouwelijke participanten, met een totaal van 1802 ($M = 58.13$).

Tabel 2. Het aantal clauses (zinsdelen) per geslacht waarin de discours partikels wel of niet aanwezig waren, uitgedrukt in aantal clauses met daaronder het percentage.

	Geslacht	
	Man	Vrouw
Niet aanwezig	1075	1518
%	86.2%	84.2%
Wel aanwezig	172	284
%	13.8%	15.8%

Uit de χ^2 -toets tussen Leeftijd en het gebruik van Discours Partikels bleek in dit onderzoek een significant verband te bestaan ($\chi^2 (2) = 8.46, p = .015$) in de leeftijdsgroep van 37 tot en met 53 jaar ten aanzien van de leeftijdsgroep van 20 tot en met 36 jaar zoals te zien is in tabel 3. Proefpersonen in de leeftijdsgroep van 37 tot en met 53 jaar gebruikten relatief meer discours partikels (17.9%) dan proefpersonen in de leeftijdsgroep van 20 tot en met 36 jaar (13.0%). Het gebruik van discours partikels van de leeftijdsgroep van 54 tot en met 71 jaar droeg niet bij aan het significante verband tussen leeftijd en het gebruik van discours partikels. Wel is het zo dat de effectsterkte bij het significante verband heel laag is ($V = .052$), de effectsterkte is gemeten met de Cramer's V.

Tabel 3. Het aantal clauses (zinsdelen) per leeftijdsgroep waarin de discours partikels wel of niet aanwezig waren, uitgedrukt in aantal clauses en met daaronder het percentage.

Discours partikels	Leeftijdsgroep		
	20 t/m 36 jaar	37 t/m 53 jaar	54 t/m 71 jaar
Niet aanwezig	982	607	1061
%	87.0%	82.1%	84.3%
Wel aanwezig	147	132	198
%	13.0%	17.9%	15.7%

Vervolgens is er aan de hand van de χ^2 -toets gekeken of er een significant verschil is tussen het aantal discours partikels dat mannelijke en vrouwelijke participanten per leeftijdsgroep gebruiken. Bij de jongste groep (20 t/m 36 jaar) bleek in dit onderzoek geen significant verschil te bestaan tussen de mannelijke en vrouwelijke participanten ($\chi^2 (1) = 2.35, p = .125$).

Uit de χ^2 -toets tussen Geslacht en het gebruik van Discours Partikels bleek bij de middelste leeftijdsgroep (37 t/m 53 jaar) wel een significant verband te bestaan ($\chi^2 (1) = 8.24, p = .004$). Vrouwelijke participanten in de leeftijdsgroep van 37 tot en met 53 jaar gebruikten relatief meer discours partikels (20.8%) dan de mannelijke participanten in dezelfde leeftijdsgroep (12.4%). Omgekeerd waren de discours partikels bij de mannelijke participanten in de leeftijdsgroep van 37 tot en met 53 jaar vaker afwezig in de clauses (87.6%) dan bij de vrouwelijke participanten uit dezelfde leeftijdsgroep (79.2%). De effectsterkte is gemeten met de Cramer's V ($V = .106$), er is hier dus sprake van een zwak effect.

Tabel 4. Het aantal clauses (zinsdelen) bij mannelijke en vrouwelijke participanten in de leeftijdsgroep van 37 t/m 53 jaar waarin de discours partikels wel of niet aanwezig waren, uitgedrukt in aantal clauses met daaronder het percentage.

Discours partikels	Geslacht	
	Man	Vrouw
Niet aanwezig	227	380
%	87.6%	79.2%
Wel aanwezig	32	100
%	12.4%	20.8%

Bij de oudste groep (54 t/m 71 jaar) bleek in dit onderzoek geen significant verschil te bestaan tussen de mannelijke en vrouwelijke participanten ($\chi^2 (1) = 1.59, p = .207$).

Conclusie

De onderzoeksvraag die van tevoren gesteld werd is: in hoeverre veronderstellen mannen en vrouwen van verschillende leeftijden common ground bij het navertellen van de Perenfilm? Met het uitvoeren van het onderzoek is geprobeerd om hier een antwoord op te geven.

Uit de χ^2 -toets bleek dat er in dit onderzoek wel een significant verschil was in het gebruik van discours partikels tussen participanten in de leeftijdsgroepen 20 t/m 36 jaar en 37 t/m 53 jaar. De eerste groep gebruikte significant minder discours partikels dan de tweede groep. De effectsterkte van het gevonden verschil is zeer laag en de resultaten van dit onderzoek zijn dus niet te generaliseren naar de gehele populatie. De derde groep droeg niet bij aan dit significante verschil.

Verder bleek uit de χ^2 -toets dat er in dit onderzoek geen significant verschil was in het gebruik van discours partikels tussen alle mannelijke en alle vrouwelijke participanten die deelnamen aan dit onderzoek.

Wel bleek uit de χ^2 -toets dat er in de leeftijdsgroep van participanten van 37 tot en met 53 jaar een significant verschil was in het gebruik van discours partikels tussen mannen en vrouwen die deelnamen aan dit onderzoek. De vrouwen gebruikten significant meer discours partikels dan de mannen. De effectsterkte van het gevonden verschil is zwak en de resultaten van dit onderzoek zijn daarmee niet te generaliseren naar de gehele populatie. De gevonden resultaten zeggen alleen iets over de huidige onderzoeksgroep.

Discussie

In de hypotheses werd ervan uitgegaan dat er een verschil zou zijn in het gebruik van discours partikels tussen de oudste en de jongste leeftijdsgroep vanuit de theorie van Lyons, Duxbury en Higgins (2005). Zij gaven aan dat bij de oudere generaties nog een duidelijker onderscheid te zien is bij mannen en vrouwen in masculiene en feminiene waarden en dat dit bij generatie Z steeds meer is vervaagd. In het huidige onderzoek werd verwacht dat dit verschil ook terug te zien zou zijn in het gebruik van discours partikels. In dit onderzoek is echter tussen de jongste en de oudste leeftijdsgroep geen significant verschil gevonden in het gebruik van discours partikels tussen mannen en vrouwen. Bij de middelste leeftijdsgroep is er wel een significant verschil gevonden in het gebruik van discours partikels tussen mannen en vrouwen, terwijl vanuit de theorie verwacht zou worden dat het verschil voornamelijk in de oudste en jongste groep te zien zou zijn.

Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat er een minder sterk verband is tussen feminiene en masculiene waarden (als die überhaupt al bestaan) en het gebruik van discours partikels en daarmee het meer bezig zijn met common ground. Het zou interessant zijn om in vervolgonderzoek te kijken of er een verband is tussen de persoonlijke waarden die de participanten belangrijk vinden en het gebruik van discours partikels. Zou het zo zijn dat wanneer mensen interpersoonlijke relaties belangrijk vinden en dit dus ook terugkomt in de waarden die voor hen belangrijk zijn, dit ook terug te zien is in het gebruik van discours partikels.

Een andere verklaring zou kunnen zijn dat de oudere onderzoeken waarin gesproken wordt over een verschil in communiceren tussen mannen en vrouwen (Mulac, Bradac & Gibbons, 2001) gebaseerd is op stereotypen die allang doorbroken zijn voor alle generaties.

In de onderzoeksdata is door alle vier de onderzoekers gekeken naar de drie frames, het *storytelling frame*, het *film frame* en het *film-viewer frame*. Er is geprobeerd om per navertelling te kijken vanuit welk frame de participant over de Perenfilm navertelde. Hierin zijn de onderzoekers niet geslaagd. Ieder verhaal bevatte meerdere frames en hierin kon geen duidelijk onderscheid gemaakt worden.

Het zou interessant zijn voor vervolg onderzoek om in kaart te brengen hoe het onderzoek naar frames in de onderzoeken van Tannen (1984) en Blackwell (2009) is gedaan en hoe dit in vervolgonderzoek gereproduceerd zou kunnen worden. Vervolgens kan gekeken worden of er bij nieuwer onderzoek wel sprake is van één duidelijk frame per navertelling zoals bij de Pear Stories van Tannen (1980) of meer een mix van frames zoals bij het onderzoek van Blackwell (2009) het geval is.

Het frame waarin een verteller zich bevindt zou ook een verklaring kunnen zijn voor het aantal discours partikels dat iemand gebruikt en hoezeer een participant bezig is met de common ground. Zo zou het kunnen zijn dat iemand die vanuit het *storytelling-frame* verteld, veel meer bezig is met common ground dan iemand die vanuit het *film-frame* verteld. Reden hiervoor zou kunnen zijn dat de eerste meer bezig is met het verhaal en de luisteraar en de tweede meer bezig is met het opsommen van alles wat hij of zij heeft gezien. Omdat er in het huidige onderzoek geen manier is gevonden om de frames goed in kaart te brengen, zou dit interessant zijn voor vervolg onderzoek.

Het experiment zou eigenlijk face-to-face plaatsvinden. Door de Covid-19 situatie was dit helaas niet mogelijk. Het experiment is om die reden online uitgevoerd. Hiervoor is overleg geweest met de Ethische Toetsingscommissie Geesteswetenschappen van de Radboud Universiteit (ETC-GW nummer 2017-4007 3625) en dit is volgens de regels gegaan.

Wel is het zo dat de online setting een effect kan hebben gehad op de onderzoeksresultaten. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat bepaalde participanten meer eigen waren met de technologie dan anderen en dat zij hierdoor beter in staat waren om zich uit te drukken.

Ook het feit dat de interactie hierdoor niet fysiek plaatsvond kan impact hebben gehad op de

resultaten van dit onderzoek. Doordat lichaamstaal moeilijker te interpreteren is bij een online gesprek kan dit de setting van het experiment dusdanig beïnvloedt hebben dat het niet goed te vergelijken is met het experiment wanneer dit face-to-face wordt uitgevoerd.

Er hebben uiteindelijk 56 participanten deelgenomen aan het huidige onderzoek. Dit is een vrij kleine onderzoeksgroep, in vergelijking tot de populatie, waardoor er geen grote conclusies aan de resultaten kunnen worden ontleend. Voor vervolgonderzoek zou het dus beter zijn om meer participanten deel te laten nemen.

Verder is het zo dat participanten altijd weten dat zij deelnemen aan een experiment (Tannen, 1984). Dit kan ervoor zorgen dat de participanten zich op een bepaalde manier gedragen en uitgaan van een bepaald frame, wat ze in een natuurlijke setting misschien niet zouden doen. Dit dient ook in gedachten gehouden te worden bij het generaliseren van de resultaten. De participanten zijn zich er bewust van dat zij deelnemen aan een onderzoek of experiment. Hierdoor kunnen zij het idee hebben op een bepaalde manier te moeten presteren, terwijl ze dit in een andere setting niet zouden hebben.

In de resultaten is te zien dat 31 vrouwelijke participanten hun verhaal vertelden in 1802 zinsdelen in totaal. Dit betekent dat zij per persoon gemiddeld 58 ($M = 58.13$) zinsdelen gebruikten bij het navertellen van de Perenfilm. Bij de mannen was dit een stuk minder, 25 mannelijke participanten vertelden hun verhaal in 1247 zinsdelen. Dit betekent dat zij per persoon gemiddeld 50 ($M = 49.88$) zinsdelen gebruikten bij het navertellen van de Perenfilm. Uit de gegevens van dit onderzoek komt dus een verschil naar voren in de lengte van de navertelling tussen mannen en vrouwen. Omdat daar in het huidige onderzoek geen vragen over gesteld zijn, kunnen hier geen conclusies uit getrokken worden. Om die reden is interessant om met een vervolgonderzoek te kijken of er bewijs gevonden kan worden voor deze verschillen en ook een verklaring.

De resultaten uit het huidige onderzoek zijn door de kleine onderzoeksgroep dus moeilijk te generaliseren voor de gehele populatie. Wel is het interessant om te zien dat er in dit onderzoek weinig verschillen gevonden zijn in het gebruik van discours partikels tussen mannen en vrouwen van verschillende leeftijden. Wanneer dit in grootschaliger onderzoek ook terug te zien zou zijn zou dit onderzoek kunnen bijdragen aan het tegengaan en ontcrachten van stereotypen. Dit zou namelijk aangeven dat er minder verschil is dan in oudere onderzoeken gedacht werd in het affectieve taalgebruik tussen mannen en vrouwen. Hoe meer overeenkomsten er gevonden worden in het taalgebruik, hoe beter de bestaande stereotypen over genderverschillen en communicatie kunnen worden ontcracht.

Literatuurlijst

- Aijmer, K., & Simon-Vandenberg, A.-M. (2003). The discourse particle *well* and its equivalents in Swedish and Dutch. *Linguistics*, 41(6). <https://doi.org/10.1515/ling.2003.036>
- Blackwell, S. E. (2009). What's in a pear film narrative?: Framing and the power of expectation in Spanish. *Spanish in Context*, 6(2), 249–299. <https://doi.org/10.1075/sic.6.2.05bla>
- Blakemore, D. (2004). *Discourse Markers*. In L. R. Horn & G. L. Ward (Eds.), *The Handbook of Pragmatics* (pp. 221-240). Malden, MA: Blackwell Pub.
- Boudreau, D. M., & Chapman, R. S. (2000). The Relationship Between Event Representation and Linguistic Skill in Narratives of Children and Adolescents With Down Syndrome. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 43(5), 1146–1159. <https://doi.org/10.1044/jslhr.4305.1146>
- Chafe, W. (1998). Things We Can Learn From Repeated Tellings of the Same Experience. *Narrative Inquiry*, 8(2), 269–285. <https://doi.org/10.1075/ni.8.2.03cha>
- Chafe, W. L., & Freedle, R. O. (1980). *The Pear Stories*. Zaltbommel, Nederland: Van Haren Publishing.
- Ensink, T., & Sauer, C. (Eds.). (2003). *Framing and perspectivising in discourse* (Vol. 111). John Benjamins Publishing.
- Gray, J. (1995). *Men are from Mars, women are from Venus* (1st Edition). New York, Verenigde Staten: Harper Collins Publishers.
- Haas, A. (1979). Male and female spoken language differences: Stereotypes and evidence. *Psychological Bulletin*, 86(3), 616–626. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.86.3.616>
- Hogeweg, L., Ramachers, S., & Wottrich, V. (2011). *Doch, toch and wel on the table*. In: R. Nouwen and M. Elenbaas, *Linguistics in the Netherlands 2011*, Amsterdam, John Benjamins, p. 50-60.
- Lee, B. P. H. (2001) Mutual knowledge, background knowledge and shared beliefs: Their roles in establishing common ground. *Journal of Pragmatics*, 33, 21-44. [https://doi.org/10.1016/S0378-2166\(99\)00128-9](https://doi.org/10.1016/S0378-2166(99)00128-9)
- Lyons, S., Duxbury, L., & Higgins, C. (2005). Are Gender Differences in Basic Human Values a Generational Phenomenon? *Sex Roles*, 53(9–10), 763–778. <https://doi.org/10.1007/s11199-005-7740-4>
- Maltz, D. J., & Borker, R. A. (1982). A cultural approach to male-female miscommunication. In J. J. Gumpertz (Red.), *Language and social identity* (pp. 196–216). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Mulac, A., Bradac, J., & Gibbons, P. (2006). Empirical support for the gender-as-culture hypothesis. *Human Communication Research*, 27(1), 121–152. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2958.2001.tb00778.x>
- Naezer, M. (2007, oktober). *Vrouwentaal/Mannentaal, wat is normaal?* Lezing gepresenteerd bij Eneco Vrouwenetwerk, Amsterdam, Nederland.

- Tannen, D. (1980). A comparative analysis of oral narrative strategies: Athenian Greek and American English. *The pear stories: Cognitive, cultural, and linguistic aspects of narrative production*, 51-87.
- Tannen, D. (1984). *Coherence in spoken and written discourse* (Vol. 12). Norwood, NJ: Ablex.
- Universiteit van Amsterdam. (2016, 20 maart). *Mannelijk versus vrouwelijk taalgebruik - Amsterdam Institute for Humanities Research (AIHR)*. Geraadpleegd van <https://aihr.uva.nl/shared/subsites/amsterdam-institute-for-humanities-research/nl/nieuws/oim/2016/mannelijk-versus-vrouwelijk-taalgebruik.html?cb>
- van Bergen, G., & Bosker, H. R. (2018). Linguistic expectation management in online discourse processing: An investigation of Dutch inderdaad “indeed” and eigenlijk “actually”. *Journal of Memory and Language*, 103, 191–209. <https://doi.org/10.1016/j.jml.2018.08.004>
- Venter, E. (2017). Bridging the communication gap between Generation Y and the Baby Boomer generation. *International Journal of Adolescence and Youth*, 22:4, 497-507, DOI: 10.1080/02673843.2016.1267022

Bijlage 1: Samenvatting van de Perenfilm (Blackwell, 2009)

Dit is de samenvatting van de Perenfilm zoals Blackwell (2009, p. 299) deze gebruikte in haar onderzoek: "The film begins with a man picking pears on a ladder in a tree. He descends the ladder, kneels, and dumps the pears from the pocket of an apron he is wearing into one of three baskets below the tree. He removes a bandana from around his neck and wipes off one of the pears. Then he returns to the ladder and climbs back into the tree.

Toward the end of this sequence we hear the sound of a goat, and when the picker is back in the tree a man approaches with a goat on a leash. As they pass by the baskets of pears, the goat strains toward them, but is pulled past by the man and the two of them disappear in the distance.

We see another closeup of the picker at his work, and then we see a boy approaching on a bicycle. He coasts in toward the baskets, stops, gets off his bike, looks up at the picker, puts down his bike, walks toward the baskets, again looking at the picker, picks up a pear, puts it back down, looks once more at the picker, and lifts up a basket full of pears. He puts the basket down near his bike, lifts up the bike and straddles it, picks up the basket and places it on the rack in front of his handlebars, and rides off. We again see the man continuing to pick pears.

The boy is now riding down the road, and we see a pear fall from the basket on his bike. Then we see a girl on a bicycle approaching from the other direction. As they pass, the boy turns to look at the girl, his hat flies off, and the front wheel of his bike hits a rock. The bike falls over, the basket falls off, and the pears spill out onto the ground. The boy extricates himself from under the bike, and brushes off his leg.

In the meantime we hear what turns out to be the sound of a paddleball, and then we see three boys standing there, looking at the bike boy on the ground. The three pick up the scattered pears and put them back in the basket. The bike boy sets his bike upright, and two of the other boys lift the basket of pears back onto it. The bike boy begins walking his bike in the direction he was going, while the three boys begin walking off in the other direction.

As they walk by the bike boy's hat on the road, the boy with the paddleball sees it, picks it up, turns around, and we hear a loud whistle as he signals to the bike boy. The bike boy stops, takes three pears out of the basket, and holds them out as the other boy approaches with the hat. They exchange the pears and the hat, and the bike boy keeps going while the boy with the paddleball runs back to his two companions, to each of whom he hands a pear. They continue on, eating their pears.

The scene now changes back to the tree, where we see the picker again descending the ladder. He looks at the two baskets, where earlier there were three, points at them, backs up against the ladder, shakes his head, and tips up his hat. The three boys are now seen approaching, eating their pears. The picker watches them pass by, and they walk off into the distance."

Bijlage 2: Consentformulier

INFORMATIE

U wordt uitgenodigd om mee te doen aan een onderzoek naar communicatie, taal en verhalen. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Eline de Valk, Marije van Heerde, Inge van Hunnik en Romy Bootsvelde, allen student aan de Radboud Universiteit. Dit onderzoek heeft tot doel meer te weten te komen over de manier waarom mensen verhalen vertellen.

Wat wordt er van u verwacht?

Meedoen aan het onderzoek houdt in dat u middels videobellen een korte film bekijkt waarna u een onderzoeker daarover vertelt. Voordat u daaraan begint, willen we u vragen onderstaande informatie te lezen, uw toestemming voor deelname kenbaar te maken en een korte vragenlijst in te vullen. De duur van het online interview bedraagt ongeveer 20 minuten en zal worden opgenomen (alleen audio). U zult tijdens het onderzoek meer uitleg krijgen over wat er van u verwacht wordt en krijgt dan ook de kans om om vragen te stellen over eventuele onduidelijkheden.

Vrijwilligheid

U doet vrijwillig mee aan dit onderzoek. U kunt daarom op elk moment tijdens het onderzoek uw deelname stopzetten en uw toestemming intrekken. U hoeft niet aan te geven waarom u stopt. U kunt tot 48 uur na deelname ook uw onderzoeksgegevens en persoonsgegevens laten verwijderen. Dit kunt u doen door een mail te sturen naar de onderzoeker waar u mee in contact bent geweest.

Wat gebeurt er met mijn gegevens?

De onderzoeksgegevens die we in dit onderzoek verzamelen, zullen door wetenschappers gebruikt worden voor datasets, artikelen en presentaties. De onderzoeksgegevens worden geanonimiseerd en zijn daarna tenminste 10 jaar beschikbaar voor andere wetenschappers. Als we data met andere onderzoekers delen, zullen we ervoor zorgen dat deze niet tot u herleid kunnen worden. We bewaren alle onderzoeksgegevens op beveiligde wijze volgens de richtlijnen van de Radboud Universiteit.

Heeft u vragen over het onderzoek?

Als u meer informatie over het onderzoek wilt hebben, kunt u contact opnemen met Romy Bootsveld (telefoon: 0634874144; email: romy.bootsveld@student.ru.nl)

Voor vragen over de verwerking van gegevens in dit onderzoek kunt u contact opnemen met de data officer van de Radboud Universiteit (dataofficer@let.ru.nl)

Ethische toetsing en klachten

Dit onderzoek is goedgekeurd door de Ethische Toetsingscommissie Geesteswetenschappen van de Radboud Universiteit (ETC-GW nummer 2017-4007 3625). Voor eventuele klachten over dit onderzoek kunt u contact opnemen met Linde van Schuppen (email: s.vanschuppen@let.ru.nl) of met de secretaris Ethische Toetsingscommissie Geesteswetenschappen Margret van Beuningen (email: m.vanbeuningen@let.ru.nl)

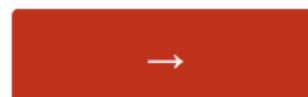
TOESTEMMING

Door te klikken op de knop 'Ik ga akkoord' verklaart u het volgende:

- Ik heb bovenstaande informatie gelezen en begrepen en daarmee uitleg gekregen over het doel van het onderzoek.
- Ik heb vragen mogen stellen over het onderzoek.
- Ik neem vrijwillig deel aan het onderzoek.
- Ik begrijp dat ik op elk moment tijdens het onderzoek mag stoppen.
- Ik begrijp dat ik niet hoeft uit te leggen waarom ik wil stoppen.
- Ik begrijp hoe de gegevens van het onderzoek bewaard zullen worden en waarvoor ze gebruikt zullen worden.
- Ik geef toestemming om geluidsopnamen van mij te maken voor dit onderzoek, deze opnamen op te slaan in een databank, volgens de geldende regels van de Radboud Universiteit Nijmegen, en beschikbaar te houden voor wetenschappelijk onderzoek.
- Ik geef toestemming mijn deelname kenbaar te maken en een korte vragenlijst in te vullen.

Als u niet mee wilt doen aan het onderzoek, kunt u op de knop 'Ik wil niet meedoen' klikken.

Ik ga akkoord en ga door met de vragenlijst	☐
Ik wil niet meedoen	☐

Bijlage 3: Verklaring geen fraude en plagiaat

Print en onderteken dit Verklaring geen fraude en plagiaat formulier en voeg dit formulier als laatste bijlage toe aan de eindversie van de bachelorscriptie die in papieren versie wordt ingeleverd bij de eerste begeleider.

Ondergetekende

Marije van Heerde, s1044332

Bachelorstudent Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Letterenfaculteit van de Radboud Universiteit Nijmegen, verklaart met ondertekening van dit formulier het volgende:

- a. Ik verklaar hiermee dat ik kennis heb genomen van de facultaire handleiding (www.ru.nl/stip/regels-richtlijnen/fraude-plagiaat), en van artikel 16 "Fraude en plagiaat" in de Onderwijs- en Examenregeling voor de BA-opleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen.
- b. Ik verklaar tevens dat ik alleen teksten heb ingeleverd die ik in eigen woorden geschreven heb en dat ik daarin de regels heb toegepast van het citeren, parafraseren en verwijzen volgens het Vademecum Rapporteren.
- c. Ik verklaar hiermee ook dat ik geen teksten heb ingeleverd die ik reeds ingeleverd heb in het kader van de tentaminering van een ander examenonderdeel van deze of een andere opleiding zonder uitdrukkelijke toestemming van mijn scriptiebegeleider.
- d. Ik verklaar dat ik de onderzoeksdata, of mijn onderdeel daarvan, die zijn beschreven in de BA-scriptie daadwerkelijk empirisch heb verkregen en op een wetenschappelijk verantwoordelijke manier heb verwerkt.

Plaats + datum: Beuningen, 12-12-2020

Handtekening :

